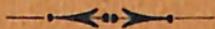

22/9

22/9

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բազումայ Հայոց Կուլտուրական
Միութեան

У С Т А В Ե

БԱԿԻՆՍԿԱГО

ԱՐՄՅԱՆՍԿԱГО ԿՈՒЛЬՏՈՒՐՆԱԳՈ ԾՈՅԶԱ.

Բ. Հ. Կ. Ս.

Տիպոգրիա Բր. Կազարօվին.

1915.

13487

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բազուայ Հայոց Կուլտուրական
Միութեան

13487

УСТАВЪ

БЯКИНСКАГО
АРМЯНСКАГО КУЛЬТУРНОГО СОЮЗА.

2219

Б А К У.
Типографія Бр. Казаровыхъ.

1915.

Քալքայեալ վիճակի, գրականութիւն և ընթերցանութիւն ի' մէջ աշխատաւոր ժողովրդեան, որ տակաւին ի' բազում տեղիս աշխարհիս մերու խարխափի ի խաւարի: Զարդի պահանջ ժողովրդեան մերոյ քաջ ըմբռնեալ Զեր անդրանիկ Հանդիսանալք կազմելով զկուլտուրական Միութիւն և նկրտելով Զերովանն օժանդակ լինել բազմակարօտ ժողովրդեան մերում, Հարազատ Եղբարցդ, Ժշուսուացելոց ի' վերջին աղետաբեր ամս ազգի ազգի փորձութեամբք: Յուսալ յուսամք, եթէ առ ի Մէնջ սիրեցեալ որդիքդ փոլթ յանձին կալչիք անդուլ ջանիւք զհետ լինել առաւել ուսման և գրագիտութեան Հայ մանկույն, յոր ի վերայեգեալ է ազգն ողջոյն զլուս և զալաւէն իւր:

Արդ՝ ի' նկատ առեալ Մեր զբոլորանուէր եռանդ և վաստակ Զեր յայդ բարենպատակ գործ, յորմէ ակնկալիք տեսանել զարդիւնաւէտ պտուղըս, այսու կոնդակաւ Մերով Հայրապետականստաօրհնեմք զհամայն անդամսդ և զմասնակցող անձինս, որք սատար Հանդիսանան ընդարձակման և յառաջադիմութեան ձեռնարկութեանդ, մաղթելով առ պարգևատուն ամենեցունս շնորհել Զեղ կորով մտաց, զի աննկուն ոգւով և անյոդողդ կամօք գուն գործիցէք ըստ ամենայնի յամբովկ Հանել յաջողութեամբ զձեռնարկեալ

գործդ և պատկել բազմազեղուն վաստակօք յօդուտ համայն ժողովրդեան և ի' մխիթարութիւն վաստակելոցդ և Մեր իսկ:

Ողջ լերուք զօրացեալ ի' խնամս Երկնաւոր հօր և օրհնեալ ի Մէնջ: Ա.մէն:

«22.ն նոյեմբերի 1906 ամի և ըստ տոմարիս ՌՅԾԶ. ի Հայրապետութեան Մերում

իսկականի վրայ	նորին սրբութեան	Ճեռք ստորագրած	Աթոռ Ա. Էջմիածնի	է

Ի Վաղարշապատ

թ. 1523

ՄԿՐՏԻՉ ԿՍԹՈՒՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ:

Իսկականի վրայ գրուած է՝ ընկերութիւնների և միութիւնների-Բագուալ քաղաքային տաեանի որոշմամբ մտցրւած է 1907 թ. յունիսի 14-ին ընկերութիւնների № 5 ըէէստրը ԲԱԳՈՒԱՅ ՀԱՅՈՅ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ:

Բագուալ քաղաքակեակ պաշտօնակատար-ԳՆԴԱ-ՊԵՏ ՇՈՒԹԻՆՍԿԻՅ:

Բագուայ Հայոց Կուլտուրական Միութեան կանոնադրութիւնը

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

§ 1) Բագուայ նահանգի հայ ժողովրդի կուլտուրական և տնտեսական յառաջադիմութեան զարկ տալու դիտաւորութեամբ, բացառապէս խաղաղ և օրինական միջոցներով, հիմնում է սոյն ընկերութիւնը, որ կոչում է « Բագուայ Հայոց Կուլտուրական Միութիւն »:

Նկատ. 1) Միութեան գործունէութեան ասպարէզը գլխաւորապէս Բագուի նահանգն է. բայց եթէ հնարաւորութիւն եղաւ Միութիւնը երաւունք ունի գործելու նաև Անդրկովկասի հարեան նահանգներում:

Նկատ. 2) Միութեան Գլխաւոր Խորհրդի

կենտրոնատեղին համարւում է Բագուա քաղաքը որի համար և ուրիշ քաղաքներում բաժանմունքներ հիմնելու ժամանակ, ալդպիսիները Միութեան Գլխաւոր Խորհրդից ստանում են հրահանգներ—մշակւած Գլխաւոր Խորհրդի և այդ բաժանմունքների հիմնադիլների ներկայացուցչի մասնակցութեամբ. այդ հրահանգների բովանդակութիւնը չպիտի հակասի Միութեան կանոնադրութեան: Ուրիշ քաղաքի բաժանմունքները Խորհրդի մարմնի միջոցով:

Նկատ. 3) Տնտեսական և կուլտուրական յառաջադիմութեան գաղափարի տակ պէտք է հասկանալ՝

ա) Բանալ ոկզբնական, հանրակրթական և մասնագիտական գպրոցներ և կանոնաւորել արդէն գոյութիւն ունեցողները, բանալ մանկական պարտէզներ, հոգ տանել ձրի ընդհանուր գրագետութիւն տարածելուն, կիրակնօրեալ գպրոցների, զրոյների, գասախօսութիւնների, հանրամատչելի կուրսերի, շարժական գպրոցների և սոյնանման լուսաւորութեան նպաստող հիմնարկութիւնների համար: Ընդտրձակել և կանոնաւորել գրագարանական գործը քաղաքներում և գիւղերում, հիմնել մշտական և շարժուկան գրադարան:

րաններ և կուրսեր դաստիարակչուհիների, դայեակների և ծձմալրերի համար:

б) Ընդարձակել և կանոնաւորել ինքնուրոյն և թարգմանական հրատարակչական գործը: Դասագրքեր հրատարակել: Հիմնել լրագիրներ, ամսաթերթեր, որոնց միջոցով ընդհանրացնել Միութեան գաղափարը:

Հոգ տանել — հայ լեզուն անարատ պահպանել և ծաղկեցնել: Կազմել և հրատարակել էնցիկլոպեդիական, ընդհանուր և մասնագիտական բառարաններ:

с) Ընդարձակել և կանոնաւորել հայ բեմական գործը: Կազմակերպել դրամատիքական կուրսեր, մշտական թատրոնական խմբեր, ինքնուրոյն և թարգմանական թատրոնական երկերի գրադարաններ. կառուցանել թատրոնական շենքեր: Նպաստել սկսնակ երիդասարտ ոլժերի կատարելագործութեանը:

д) Զրի միջնորդել հոգ գնելուց և ծախելուց՝ համաձայն ֆինանսների նախարարի 1905 թ. հոկտեմբերի 11-ին հաստատած ընդհանուր հիմունքների և գոյութիւն ունեցող սահմանուած օրէնքների, որոնցով մանր վարկի հիմնարկութիւններին դրամագլխի համար վարկ է բաց թողնուած, մանր վարկի գործերի վարչութեան միջոցներից: Գիւղացիներին արժան վարկ (քրեդիտ) բանալ, հիմնել

օրինակելի ֆերմաներ, փորձնական դաշտալին աշխատանքներ, ձրիաբար միջնորդել գիւղացիների համար գիւղատնտեսական գործիքներ, կենդանիներ և հացահատիկներ առնել, նպաստել գիւղական մթերքները ծախելուն, դաշտերը ոռոգելուն, գիւղերում զըոյցներ կազմակերպել գիւղատնտեսական հարցերի վերաբերեալ:

ե) Ուսումնասիրել հայկական գեղարուեստը, ժողովրդական երաժշտութիւնը, գիւղագներգութիւնը, հին ճարտարապետութիւնը և նրա բեկորները: Կազմել և հրատարակել նախնի ճարտարապետութեան, աւանդութիւնների, առակների և ասացուածների ժողովածուները: Կազմակերպել ժողովրդական և եկեղեցական երգեցիկ խմբեր: Նիւթապէս նպաստել հայ գրագէտներին, նկարիչներին, երաժիշտներին, գերասաններին և այլն:

ֆ) Բժշկական օգնութիւն հասցնել ժողովրդին, հոգ տանել առողջապահութեան և ֆելդշերական ուսումնարանների համար:

Միութեան անդամները, նոյսա իրաւունքները և պարտականութիւնները:

§ 2) Միութեան անդամ կարող է լինել Միութեան նպատակներին համակրող ամեն մի

չափահաս հայ առանց սեռի և հասարակական դիրքի խորութեան:

§ 3) Միութեան անդամները լինում են պատուաւոր, իսկական, մշտական և նախանձախնդիր:

§ 4) Միութեան պատուաւոր անդամ ընտրում են նոքա, որոնք աչքի ընկնող ծառայութիւն են մատուցել հայ ազգին կամ Միութեանը: Արդպիսիները ընտրում են Միութեան ընդհանուր ժողովից (տ. ստորև) համաձայն Գլխաւոր Խորհրդի առաջարկութեան:

§ 5) Միութեան իսկական անդամ կարող է գրուել ամեն մի հայ, որ կը յախնէ իւր այդցանկութեան մասին, այն մասնաճիւղի բիւրօվին (տ. ստորև) որտեղ նա ցանկանում է գրուել: Միութեան ամեն մի իսկական անդամ պարտաւոր է՝ 1) վճարել իւր տարեկան եկամուտների 10/0-ը ամսէամիս կամ միանուագ, 2) Գլուելուց վճարել միանուագ եռամսնեալ վճար և 3) ներգործական կերպով մասնակցել իւր ընտրած մասնաճիւղի գործերին:

Նկատ. Այն իսկական և նախանձախնդիր անդամները, որոնք միանուագ Միութեան գրամարկն են մտցնում իրենց տարեկան վճարի տասն և հընդապատիկ մի գումար, ստանում են մշտական անդամի կոչումը, որի համար և ընդմիշտ

ազատւում են անդամակցական վճարները տալու պարտաւորութիւնից, միայն այդպիսիները պարտաւոր են գրուելուց վճարել միանուագ եռամսնեալ վճարը:

§ 6) Նախանձախնդիր անդամները նոյն եղանակով են մտնում Միութեան մէջ (տ. § 5) ինչպէս և իսկականները: Նախանձախնդիր անդամները, վճարելով իրանց եկամուտների 10/0-ը, վայելում են Միութեան գործավարութեան մէջ նոյն իրաւունքները, ինչ որ պարտաւոր և իսկական անդամները, ազատ մնալով ակտիւ գործունէութիւնից:

Միութեան կազմակերպութիւնը:

§ 7) Ամբողջ Միութիւնը բաժանվում է մասնաճիւղերի (համաձայն § 1, 3-րդ նկատ.)— գպրոցական, թատրոնական, հողավին և այլն.

§ 8) Համաձայն § § 5 և 6-ի, ամեն մի մասնաճիւղ ունի իսկական, նախանձախնդիր և մշտական անդամներ:

Նկատ. իսկական, նախանձախնդիր և մշտական անդամները վճռական ձայնի իրաւունք ունեն այն մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովներում որտեղ անդամ են, նոյնպէս և Միութեան ընդհանուր ժողովներում:

§ 9) Ամեն մի մասնաճիւղ ունի իւր ընտրուած Բիւրօն, բազկացած եօթը անդամներից, որոնք ընտրուում են մասնաճիւղի խսկական և մշտական անդամներից երեք տարի ժամանակով մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովներում (տ. ստորև): Իւրաքանչիւր տարի Բիւրօյի կազմից գուրս են գալիս երկուական անդամներ, որոն կանոնադրութիւնը գործադրութիւն ստացած առաջին երեք տարիները, այդ երկու անդամները գուրս են գալիս վիճակահանութեամբ, իսկ լետոյ ընտրութեան ժամանակ ստացած ձայների աւագութեամբ. նոյն այդ Բիւրօյի գուրս եկած անդամները կարող են նորից ընտրուել նոր ժամանակով:

Նկատ. 1 Բացի մասնաճիւղի Բիւրօյի 7 անդամներից ընդհանուր ժողովում ընտրուում են 4 կանդիտատներ, որոնք ներկայ են գտնուում Բիւրօյի նիստերին և ունեն խորհրդակցական ձայնի իրաւունք: Բիւրօյի նիստերին մէկ կամ մի քանի անդամների բացակայութեան դէպքում կանդիտատները — համաձայն ընտրութեան ժամանակ իրենց ստացած ձայների աստիճանական կարգին, ունին վճռական ձայնի իրաւունք. այսպիսով Բիւրօյի մէկ անդամի բացակայութեան ժամանակ, վճռական ձայնի իրաւունք ունի առաջին կանդիտատը, Բիւրօյի երկու անդամների բացակայութեան ժամանակ առաջին և երկրորդ կանդիտատ-

ները և այն:

Նկատ. 2 Մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովում ընտրուում է նոյնպէս մի տարի ժամանակով և վերաստուգող լանձնաժողովը — բազկացած 5 անդամից, սա վերաստուգում է մասնաճիւղի գործունէութիւնն ու հաշիւները, և հաշիւ է ներկայացնում նոյն մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովին:

Նկատ. 3 Իւրաքանչիւր մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովում մասնաճիւղի ցանկութեամբ կարող են ընտրուել և զանազան մասնակիտական լանձնաժողովներ, որոնց իրաւունքն ու գործունէութեան ստհմանը որոշում է նոյն մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը:

§ 10 Մասնաճիւղի Բիւրօն իր միջից ընտրուում է նախագահ, գանձապահ և քարտուղար:

Նկատ. 1 Ըստ ցանկութեան մասնաճիւղի, այդ պաշտօնները կարող են լինել և վճարով:

Նկատ. 2 Բացի այդ, Բիւրօն ըստ իր հայեցողութեան կարող է հրաւիրել վճարով մասնաւոր անձանց մասնաճիւղի այս կամ կարիքներին ծառայելու:

§ 11) Մասնաճիւղի Բիւրօն իր ներքին գործերը և պարապմունքները վարում է ըստ իր հայեցողութեան:

§ 12) Մասնաճիւղի Բիւրօն ընդհանուր մաս-

նաճիւղային ժողովներ է կայացնում կամ ըստ իր հայեցողութեան, կամ ըստ պահանջման իր իսկական անդամների ոչ պակաս $\frac{1}{5}$ մասից:

Նկատ. Որպէսզի մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը օրինաւոր լինի, պէտք է ներկայ լինեն այդ մասնաճիւղի անդամներից ոչ պակաս քան $300/_{\circ}$: Անդամների որոշեալ թի բացակայութեան պատճառով ժողովը չկայանալու դեպքում, մասնաճիւղի Բիւրօն եօթն օրից ոչ ուշ հաւաքում է երկրորդ ընդհանուր ժողով, եթէ այդ ևս չկայանայ, մասնաճիւղի բիւրօն նոյնպիսի կարգով հաւաքում է երրորդ ընդհանուր ժողով, որ օրինաւոր է համարւում քանի անդամ էլ որ ներկայ լինի:

§ 13) Ամեն մի մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը բացում է նոյն մասնաճիւղի Բիւրօյի նախագահը, որից հետոյ ժողովականը իսկոյն և եթ ընտրում են իրենց միջից նախագահ և քարտուղար, որոնցից առաջինը նախագահում է, իսկ երկրորդը կազմում է այդ ժողովի արձանագրութիւնը:

14) Ամեն մի մասնաճիւղ կարող է ձեռք բերել շարժական և անշարժ կայք միմիայն Միութեան անունով:

§ 15) Ամեն մի մասնաճիւղ ունի իր գանձարանը և հաշուետւութիւնը:

§ 16) Բոլոր մասնաճիւղերի նախագահները կազմում են Միութեան Գլխաւոր Խորհուրդը:

Նկատ. Գլխաւոր Խորհուրդի նիստերին ներկայ են գտնւում և Բիւրօների փոխ նախագահները միայն խորհրդակցական ձայնի իրաւունքով, բայց որ և է Բիւրօյի նախագահի բացակայութեան դէպում, նոյն Բիւրօյի ներկայ գտնւող փոխ նախագահը մասնակցում է վճռական ձայնով:

§ 17) Գլխաւոր Խորհուրդը ունի իր առանձին նախագահը, նրա օգնականը, գանձապահը և քարտուղարը, ($\S$ 10-ի 1 և 2-րդ նկատ. վերաբերում է և սոցա):

§ 18) Գլխաւոր Խորհուրդի զբաղմունքներն են՝
ա) Վարել ամբողջ Միութեան վարչական գործերը:

բ) Պահել Գլխաւոր գանձարանը:

շ) Դիմաց Միութեան ներկայանալ մասնաւոր ու կառավարչական հիմնարկութիւններին և մասնաւոր անձանց:

դ) Ձեռք է բերում Միութեան անունով անշարժ և շարժական կալուածքներ և առհասարակ՝

ե) Ամբողջ Միութեան գործերի գլխաւոր վարիչը և կարգադրիչն է հանդիսանում:

§ 19) Գլխաւոր Խորհուրդը հրաւիրում է Միութեան ընդհանուր ժողովներ կամ ըստ իր

հայեցողութեան կամ ըստ պահանջման Միութեան իսկական անդամների ^{1/5} մասի:

§ 20) Միութեան ընդհանուր ժողովներում վճռում են Միութեան վերաբերեալ ընդհանուր հարցեր։ Մասնաւորապէս ընդհանուր ժողովի պարապմունքներն են՝

ա) Բաշխել մասնաշիւղերի մէջ նուիրատութիւններ։

բ) Քննել և հաստատել Գլխաւոր Խորհրդի ներկայացրած առաջիկայ տարուայ նախահաշիւր և հաստատել անցած տարուայ հաշիւր։

ց) Վերստուգող և տնտեսական յանձնաժողովների (տ. ստորև) և Միութեան ընդհանուր ժողովների հայեցողութեամբ ուրիշ յանձնաժողովների ընտրութիւնը։

Նկատ. Միութեան Գլխաւոր Խորհրդին կից գոյութիւն ունի Միութեան Գլխաւոր Տնտեսական յանձնաժողովը որի պարտականութիւնն է հոգ տանել սոյն կանոնադրութեան ցոյց տուած ճանապարհով մեծացնելու Միութեան միջոցները։

Գլխաւոր տնտեսական յանձնաժողովը կազմուած է բոլոր Բիւրօների նախագահներից, փոխնախագահներից և Միութեան ընդհանուր ժողովում ընտրուած տասներեք անդամներից։

Միութեան Գլխաւոր Տնտեսական յանձնաժողովը իրաւունք ունի, իր երկու լիազօրների

միջոցով վճռական ձայնով մասնակցել Գլխաւոր Խորհրդի այն նիստերին որտեղ կը կազմուեն նախահաշիւր և նախագիծ Միութեան նուիրաբերութիւնները մասնաճիւղերին բաժանելու համար։

դ) Ընտրել պատուաւոր անդամներ։

ե) Սոյն կանոնադրութեան փոփոխելու խընդիրը։

ֆ) Միութիւնը փակելու հարցը։

§ 21) Միութեան ընդհանուր ժողովների նիստը բացում է Գլխաւոր Խորհրդի նախագահը, որից անմիջապէս յետոյ ժողովականները լնտրում են իրենց միջից նախագահ և քարտուղար, որոնցից առաջինը նախագահում է, իսկ երկրորդը կազմում է այդ ժողովի արձանագրութիւնը։

Նկատ. Միութեան ընդհանուր ժողովը օրենաւոր է համարւում, եթէ ներկայ եղողները կազմում են ոչ պակաս քան Միութեան անդամների 300/0-ը։ Առաջին ընդհանուր ժողովը բաւականաշափ անդամների բացակալութեան պատճառով չ'կայանալու դէպքում — Միութեան Գլխաւոր Խորհրդը, չկայացած նիստից ոչ ուշ քան 7 օրը հաւաքում է երկրորդ ընդհանուր ժողով, եթէ այս ընդհանուր ժողովն էլ չի կայանում — բաւականաշափ անդամների բացակալութեան պատճառով, այն ժամանակ Խորհուրդը նոյնպիսի կարգով հաւաքում է երրորդ ընդհանուր ժողով, որը

օրինաւոր է համարւում քանի անդամ էլ ոլ
ներկայ լինի:

Միութեան Գլխաւոր Խորհուրդը, բացէ
տարեկան ընդհանուր ժողովից որ նշանակում է
Ապրելի 1-ից ոչ ուշ, պարտաւոր է հրաւիրել
Միութեան ընդհանուր ժողովներ ոչ սակաւ, քան
տարին երկու անդամ, այդպիսի ընդհանուր
ժողովներում Միութեան Գլխաւոր Խորհուրդը
ծանօթացնում է Միութեան ընթացիկ գործերի,
Գրիսաւոր Խորհրդի և Գլխաւոր Տնտեսական լանձ-
նաժողովի գործերի և այն հարցերի հետ, որոնց
հետ կը ցանկանայ ծանօթացնել ընդհանուր
ժողովին:

§ 22) Գլխաւոր Խորհրդի ամեն մի անդամը
վճռական ձայնով իրաւունք ունի մասնակցել
ամեն մի մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովներին.
իսկ նրա նախագահը բացի այդ կարող է մաս-
նակցել վճռական ձայնով մասնաճիւղի բիւրօյի
նիստերին:

§ 23) Ամեն մի մասնաճիւղի և ամբողջ
Միութեան ընդհանուր ժողովները կարող են լի-
նել հրապարակական կամ փակ, առաջին դէպ-
րում, ըստ որոշման մասնաճիւղի Բիւրօյի, իսկ
երկրորդ դէպրում Գլխաւոր Խորհրդի:

§ 24) Մասնաճիւղի Բիւրօն պարտաւոր է՝
հերթական ընդհանուր ժողովներ գումարել, ոչ

սակաւ, քան երեք ամիսը մէկ, ծանօթացնելով
մասնաճիւղի Բիւրօյի ընթացիկ գործերի հետ:
Սրա հետ միասին ամեն անդամ ոչ ուշ քան
փետրուարի մէկը, մասնաճիւղի Բիւրօն հրաւիրում
է նոյն մասնաճիւղի տարեկան ընդհանուր ժողով,
որի զբաղմունքի առարկաներն են՝

ա) Անցած տարուայ հաշուի քննութիւնը
ու հաստատութիւնը:

բ) Բիւրօյի անդամների և վոխ անդամների
ընտրութիւնը:

շ) Վերաստուգող լանձնաժողովի ընտրու-
թիւնը:

դ) Հաշուի քննութիւնը — վերաստուգող
լանձնաժողովից:

ե) Գոլիք տարուայ նախահաշուի հաստա-
տութիւնը, որի նախագիծը ներկայացնում է
մասնաճիւղի Բիւրօն:

ֆ) Այն հարցերի քննութիւնը, որ կառաջար-
կուեն մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովին ոչ
պակաս, քան նոյն մասնաճիւղի 25 անդամներից,
որոնք իրենց այդ ցանկութեան մասին (մասնա-
ճիւղի խորհրդութեան նիւթ գարձնել իրենց
բարուցած հարցը), կ'ալտնեն մասնաճիւղի Բիւրօ-
յին, ընդհանուր ժողովից մի շաբաթ առաջ:

Նկատ. Մասնաճիւղերի ընդհանուր ժողովները
հրաւիրում են հրաւիրատումսերով և տեղական

թերթերում յալտարարութեամբ:

Միութեան հաշուետեսութիւնը:

§ 25) Ամենայն տարի ոչ ուշ քան Մարտի 1-ը Միութեան գլխաւոր Խորհուրդը կազմում է Միութեան գործունելութեան անցած տարուայ հաշիւը և յանձնում նոյն տարուայ առաջին ընդհանուր ժողովում ընտրուած վերաստուգող յանձնականովի քննութեանը: Վերջինս երկու շաբաթուայ ընթացքում համեմատելով Միութեան գլրքերի և վաւերաթղթերի հետ անում է իր նկատութիւնները և վերադարձնում Գլխաւոր Խորհրդին, որը տպելով հաշիւը բաժանում է Միութեան անդամներին ոչ ուշ քան երեք օր ընդհանուր ժողովից առաջ: Այդ նախահաշիւը յետոյ քննուում և հաստատուում է Միութեան մօտակայ ընդհանուր ժողովում:

Միութեան ընդհանուր ժողովը ընտրում է իւր կազմից եօթը հոգուց բաղկացած վերաստուգող յանձնաժողով, որը պարտաւոր է ստուգել Գլխաւոր Խորհրդի հաշիւնները և անել իւր նկատութիւնները:

Միութեան կայքը և միջոցները.

§ 26) Միութիւնը ներկայանում է որպէս

մի իրաւաբանական մարմին և հետեւբար լիազօր է գնել և ծախել շարժական և անշարժ կալուածքներ, և ընդհանրապէս օգտուել 1906 թ. Մարտի 4-ի ընկերութիւնների և միութիւնների վերաբերեալ ժամանակաւոր կանոնների 1-ին բաժնի 20-րդ յօդուածում ցոյց տուած իրաւունքներով:

§ 27) Միութեան միջոցները կազմում են՝
ա) Անդամավճարները (տ. § 5):
բ) Նուիրատւութիւնները:

Նկատ. 1) Նուիրատւութիւնները կարող են լինել կամ Միութեան անունով, (այդպիսի գէպքում բաժանւում է համաձայն սոյն կանոնադրութեան § 20 ա պարբերութեան, կամ յատկացրած որոշ մասնաճիւղի կարիքներին:

բ) Երեկոյթների, նուագահանդէսների, ներկայացումների, զբոսանքների և վիճակախաղերի արդիւնքներից:

մ) Միութեան օգտին արուած կտակներից:

§ 28) Իրաքանչիւր մասնաճիւղի հիմնական ֆօնդը կազմւում է այն եռամսեայ միանւագ անդամակցական վճարների 75% ից, որ մտցնում է Միութեան ամեն մի նոր անդամը, անկախ պարտաւորեցուցիչ ամսէ ամիս վճարելիք անդամակցական վճարները — սկսած առաջին իսկ ամսից Միութեան անդամ գրուելուց: Միա-

նուագ վճարների մնացած $250/0$ -ը մտնում է Միութեան Գլխաւոր գանձարանը ամբողջ Միութեան հիմնական ֆօնդը աւելացնելու: Բացի այդ, ամբողջ Միութեան հիմնական դրամագլխի աւելացման համար, Գլխաւոր գանձարանն են մտնում այն բոլոր նուիրատւութիւնների $50/0$ -ը, որպիսիք տրում են Միութեան առանց լիշտակելու թէ որ մասնաճիւղին է յատկացրուած այդ նուիրաբերութիւնը:

§ 29) Անդամներից նոքա, որոնք շարժւնակ երեք ամսուալ ընթացքում չեն մտցնիլ իրենց վճարը զրկեում են անդամակցութիւնից:

Միութեան ԿԸՆՈՆԾԴՐՈՒԹԵԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄՐԻ

§ 30) Միութեան կանոնադրութեան այս կամ այն կէտի փոփոխումը կարող է կատարուել միմիայն Միութեան ընդհանուր ժողովում ձայների մեծամասնութեան որոշմամբ:

Կանոնադրութիւնը փոփոխութեան ենթարկելու առաջարկը ընդհանուր ժողովին անում է Միութեան Գլխաւոր Խորհուրդը կամ ըստ իր բարեհայեցողութեան, կամ Միութեան ոչ պակասքան լիսուն անդամների առաջարկութեամբ, փոխուած լոդուածը ոյժ է ստանում միմիայն այն ժամանակ, եթի որ նա կը հաստատուի իշխանութիւնից:

Միութեան Վերջնական ՀՈՒԹՈՒՄՐ

(Լ կ կ ւ ի գ տ ց ի ա)

§ 31) Միութիւնը փակւում է ընդհանուր ժողովի $\frac{3}{4}$ մասի պահանջմամբ, իսկ նրա շարժական և անշարժ կայքը և դրամագլուխները յատկացնուում են այն հայկական բարեգործական հիմնարկութեան, որը ցոլց կ'տայ նոյն ընդհանուր ժողովը և որ կը ճանաչուի իշխանութիւնից օրինական:

Кондакъ

Его Святѣйшества Католикоса всѣхъ армянъ на имя бакинскаго армянскаго культурнаго союза.

Мы, Мкртичъ первый, слуга Іисуса Христа неисповѣдимою волею Божіею Католикосъ всѣхъ армянъ и Верховный Патріархъ Первопрестольнаго Апостольскаго Эчміадзинскаго монастыря, почтеннымъ членамъ бакинскаго армянскаго культурнаго союза, истиннымъ сыномъ святого престола, шлемъ привѣтъ и Наше патріаршее благословеніе.

Получивъ при просьбѣ союза уставъ его и убѣдившись въ благихъ и примѣрныхъ задачахъ и цѣляхъ Союза, мы душевно и сердечно обрадовались. Что можетъ быть болѣе полезнаго и возвышенного для развитія и прогресса народа, экономического и умственнаго возрожденія, какъ не правильное ученіе и воспитаніе, возстановленіе разстроеннаго эко-

номического состоянія, распространеніе грамоты и чтенія среди трудящагося люда, который пока во многихъ мѣстахъ коснѣеть во тьмѣ. Правильно и хорошо усвоивъ текущія нужды нашего народа, вы являетесь старшими инициаторами дѣла, создавая культурный союзъ и внося свою ленту въ дѣло вслѣдствія многонуждающему нашему народу, роднымъ братьямъ вашимъ, подвергшимся въ послѣдніе годы разнаго рода бѣдствіямъ.

Премного надѣюсь, что вы, любезныя чада мои, приложите всѣ ваши старанія и безустанныя заботы главнымъ образомъ къ распространенію ученія грамоты среди подрастающей молодежки, на что весь народъ нашъ возлагаетъ всѣ свои надежды.

Въ виду же вашихъ трудовъ и неослабной энергіи въ этомъ благомъ дѣлѣ, отчего мы ждемъ обильныхъ плодовъ, Нашимъ Архипастырскимъ кондакомъ благословляемъ всѣхъ членовъ и участниковъ союза, которые содѣйствуютъ расширению и развитію вашего дѣла, и возсыпаемъ къ Подателю всѣхъ благъ мольбы о ниспосланіи вамъ умственной моці, дабы вы съ неслабымъ духомъ и непреклонною волею

могли во всемъ успѣши завершить многими плодами на пользу всего народа дѣло на утѣшеніе трудящихся и Наше. Да будетъ о васъ попеченіе Всевышняго и благословеніе Наше навсегда. 22 ноября 1906 г., а по армянскому лѣтосчислѣнію 1356, Нашего же патріаршества въ 14-ый годъ. Первопрестольный монастырь Эчміадзинъ (Вагаршапатъ).

№ 1523. На подлинномъ Его Святѣйшества рукою подписано „МКРТИЧЪ, Католикосъ всѣхъ армянъ“.

На подлинномъ написано:

Определеніемъ Бакинскаго Городскаго по дѣламъ обѣ обществахъ и союзахъ Присутствія 14 Июня 1907 г. внесенъ въ реестръ обществъ за № 5 Бакинскій Армянскій Культурный Союзъ.

И. д. Бакинск. Градоначальника
полковникъ Шубинскій.

У С Т А ВЪ Бакинскаго Армянскаго Культурнаго Союза.

ЦѢЛЪ СОЮЗА.

§ 1) Для поднятія культурнаго и экономического развитія армянъ Бакинской губерніи, исключительно мирными и легальными средствами, учреждается настоящій Союзъ, называемый „Бакинскимъ Армянскимъ Культурнымъ Союзомъ“.

Примѣчаніе 1-ое. Районъ дѣятельности Союза главнымъ образомъ — Бакинская губернія, но Союзу, въ случаѣ возможности, предоставляется право оперировать и въ съѣдніхъ губерніяхъ Закавказья.

Примѣчаніе 2-ое. Мѣстопребываніемъ Главнаго Бюро Союза считается городъ Баку,

при чёмъ при основаніи и ногородныхъ отдѣленій, отдѣленія эти получають отъ Главнаго Бюро Союза инструкцію, выработанную имъ при участіи представителя учредителей отдѣленія.

При этомъ содержаніе инструкціи не должно противорѣчить уставу «Союза».

Послѣ учрежденія и ногородняго отдѣленія всѣ сношенія Главнаго Бюро Союза съ и ногородними отдѣленіями должны вестись съ распорядительнымъ органомъ и ногородняго отдѣленія.

Примѣчаніе 3-е. Подъ понятіемъ „экономическое и культурное развитіе“ разумѣется:

a) Открытие и упорядоченіе существующихъ школъ начальныхъ, общеобразовательныхъ и профессиональныхъ. Открытие дѣтскихъ садовъ. Забота о даровомъ всеобщемъ обученіи, воскресныхъ школахъ, чтеніяхъ, лекціяхъ, популярныхъ курсахъ, летучихъ школахъ и т. п. просвѣтительныхъ учрежденіяхъ. Расширеніе и упорядоченіе библіотечного дѣла въ городахъ и селахъ; учрежденіе библіотекъ и постоянныхъ и летучихъ. Курсы для воспитательницъ, няньекъ и бонинъ.

b) Расширеніе и упорядоченіе издательскаго дѣла какъ оригинального, такъ и переводного. Издание учебниковъ. Газетное и журнальное дѣло, проводящіе путемъ печати идеи Союза.

Забота о сохраненіи и развитіи армянского языка. Составленіе и издание толковыхъ словарей общихъ и по разнымъ отраслямъ знанія. Энциклопедические словари.

c) Расширеніе и упорядоченіе армянского театрального дѣла. Драматические курсы. Созданіе постоянныхъ труппъ. Театральная литература, оригиналная и переводная. Созданіе помѣщеній для театра. Театральные библіотеки. Стипендіи молодымъ артистамъ.

d) Безплатное посредничество по куплѣ и продажѣ земли; Согласно утвержденныхъ министромъ финансовъ 11-го октября 1905 г. общихъ основаній выдачи учрежденіямъ мелкаго кредита въ основные капиталы изъ средствъ управлія по дѣламъ мелкаго кредита и на основаніи существующихъ законоположеній, снабженіе крестьянъ дешевымъ кредитомъ; устройство образцовыхъ фермъ, опытныхъ полей; бесплатное посредничество по приобрѣтенію крестьянами орудій, сѣмянъ, скота, продажѣ крестьянскихъ товаровъ, устройство орошенія полей; чтенія и курсовъ въ деревняхъ по вопросамъ сельского хозяйства.

e) Армянское искусство и эпосъ. Древняя архитектура. Памятники ея. Народная музыка. Издание альбомовъ древней архитектуры. Собраніе и издание народныхъ пѣсень. Былины, сказанія и легенды; собраніе и издание ихъ.

Созданіе п'евческихъ капелль и хоровъ церковныхъ. Поддержаніе тружениковъ армянской культуры: литераторовъ, художниковъ, артистовъ, музыкантовъ и т. д.

ф) Забота о медицинской помощи народу, Санитарія. Фельдшерскія школы.

ЧЛЕНЫ СОЮЗА, ИХЪ ПРАВА И ОБЯЗАННОСТИ.

§ 2) Членомъ Союза можетъ быть каждый совершенолѣтній армянинъ, сочувствующій цѣлямъ Союза, какого бы пола и общественного положенія онъ ни былъ.

§ 3) Члены союза дѣлятся на почетныхъ, дѣйствительныхъ, постоянныхъ и соревнователей.

§ 4) Въ почетные члены Союза избираются лица, оказавшія какія либо особенные услуги армянскому народу или Союзу. Почетные члены избираются общимъ собраніемъ Союза (см. ниже) по представлению, сдѣланному Главнымъ Бюро Союза.

§ 5) Въ дѣйствительные члены Союза можетъ записаться каждый армянинъ, который заявить о таковомъ своемъ желаніи бюро той группы—Союза (см. ниже), къ которой онъ пожелаетъ приписаться. На обязанности дѣйствительного члена Союза лежитъ: во 1-хъ платить одинъ процентъ съ своихъ доходовъ

въ годъ, ежемѣсячными или единовременными взносами, во 2-хъ) уплатить при вступленіи единовременно трехмѣсячный взносъ и, въ 3-хъ) принимать активное участіе въ работахъ той группы, къ которой онъ желаетъ приписаться.

Примѣчаніе. Дѣйствительный членъ и членъ соревнователь уплатившіе единовременно въ кассу Союза сумму, равняющуюся пятнадцатикратному размѣру своего годового взноса, получаютъ званіе постоянного члена, при чмъ они разъ навсегда освобождаются отъ обязательства вносить свои членскіе взносы. При этомъ, они, однако, не освобождаются отъ обязательства уплачивать единовременный вступительный трехмѣсячный свой взносъ.

§ 6) Порядокъ вступленія члена соревнователя такой-же, какъ и дѣйствительного члена (см. § 5), пользуясь правомъ такого-же рѣшающаго голоса при решеніи союзныхъ дѣлъ, каковой принадлежитъ членамъ почетнымъ и дѣйствительнымъ, членъ соревнователь обязанъ дѣлать лишь свои однопроцентные взносы, не будучи обязанъ участвовать въ Союзѣ личнымъ трудомъ.

ОРГАНИЗАЦІЯ СОЮЗА.

§ 7) Весь Союзъ дѣлится на группы. Согласно примѣчанію 3-му § 1-го есть группы

школьные, театральные, мелiorативные и т. д.

§ 8) Какъ видно изъ § § 5 и 6, въ каждой группѣ есть свои дѣйствительные члены, члены соревнователи и постоянные члены.

Примѣчаніе. Правомъ рѣшающаго голоса пользуется каждый дѣйствительный членъ, членъ соревнователь, или постоянный членъ лишь на общихъ собраніяхъ той группы, къ которой они приписаны, а также и на обще-союзныхъ засѣданіяхъ.

§ 9) У каждой группы есть свое выборное бюро, въ составѣ семи членовъ, выбираемыхъ на групповыхъ общихъ собраніяхъ (см. ниже) срокомъ на три года изъ состава дѣйствительныхъ и постоянныхъ членовъ группы.

Ежегодно изъ состава бюро выбываютъ по два члена его. При этомъ въ первые три года дѣйствія настоящаго устава эти два члена выбываются по жребію, а далѣе — по старшинству избранія.

При этомъ выбывшіе члены бюро могутъ быть выбраны вновь на новый срокъ.

Примѣчаніе 1-ое. Помимо семи членовъ группового Бюро на общемъ же собраніи избирается четыре къ нимъ кандидата. Кандидаты эти присутствуютъ въ засѣданіяхъ бюро и пользуются правомъ совѣщательного голоса. Въ случаѣ отсутствія на засѣданіяхъ одного, или

иѣсколькихъ членовъ Бюро, кандидаты эти пользуются правомъ рѣшающаго голоса, при чемъ правомъ этимъ пользуются кандидаты въ порядке постепенности числа голосовъ, полученныхъ ими при избраніи. Такимъ образомъ, при отсутствіи одного члена бюро, правомъ рѣшающаго голоса пользуется первый кандидатъ, при отсутствіи двухъ членовъ бюро — первый и второй кандидаты и т. д.

Примѣчаніе 2-ое. На общемъ же собраніи членовъ группы выбирается срокомъ на одинъ годъ и ревизіонная комиссія въ составѣ пяти членовъ, которая ревизируетъ дѣятельность и отчетность группы и представляетъ отчетъ свой общему собранію данной группы.

Примѣчаніе 3-ое. На общихъ собраніяхъ данной группы могутъ избираться по усмотрѣнію группы и разныя специальные комиссіи, права и функции которыхъ устанавливаются общимъ собраніемъ данной группы.

§ 10) Групповое бюро избираетъ изъ своей среды предсѣдателя группы, его товарища, казначея и секретаря.

Примѣчаніе 1-ое. Должности эти могутъ быть и платныя, если того пожелаетъ группа.

Примѣчаніе 2-ое. Помимо этого, бюро по своему усмотрѣнію приглашаетъ и разныхъ платныхъ лицъ по найму для обслуживания тѣхъ или другихъ нуждъ группы.

§ 11) Внутренний распорядокъ занятій и дѣятельности группы устанавливается бюро ея по своему усмотрѣнію, не входя однако въ разрѣзъ съ уставомъ Союза.

§ 12) Бюро группы собираетъ общія собранія группы, или по своему усмотрѣнію, или по требованію, поданному не менѣе, какъ $\frac{1}{5}$ части дѣйствительныхъ членовъ группы.

Примѣчаніе. Для того, чтобы общее собраніе группы было законнымъ нужно, чтобы на немъ присутствовало не менѣе тридцати процентовъ (30%) членовъ данной группы. Въ случаѣ если первое собраніе группы не состоится за неприбытиемъ достаточного числа членовъ, то бюро группы не позже, какъ черезъ 7 дней, послѣ несостоявшагося засѣданія, собираетъ второе общее собраніе. Если и оно не состоится то бюро такимъ же порядкомъ собираетъ третье общее собраніе, которое считается законно состоявшимся при всякомъ числѣ явившихся членовъ.

§ 13) Общія собранія группы открываются предсѣдателемъ бюро данной группы, при чемъ, тотчасъ же послѣ открытия общаго собранія, группа выбираетъ изъ числа собравшихся предсѣдателя и секретаря общаго собранія, изъ коихъ первый предсѣдательствуетъ на собраніи, а второй записываетъ протоколъ его.

§ 14) Каждая группа можетъ обладать

своимъ движимымъ и недвижимымъ имуществомъ, приобрѣтеннымъ однако на имя всего Союза.

§ 15) Каждая группа имѣетъ свою собственную кассу и свое собственное счетоводство.

§ 16. Собраніе предсѣдателей бюро всѣхъ группъ образуетъ Главное Бюро Союза.

Примѣчаніе. На засѣданіяхъ Главнаго Бюро присутствуютъ, но лишь съ правомъ совѣщательнаго голоса, и товарищи предсѣдателей бюро, при чемъ, въ случаѣ отсутствія изъ засѣданія предсѣдателя какого-либо бюро, присутствующей на засѣданіи товарищъ его получаетъ право рѣшающаго голоса.

§ 17) Главное Бюро Союза имѣетъ своего предсѣдателя Главнаго Бюро, товарища его, секретаря и казначея. Въ отношеніи къ нимъ примѣняется также примѣчаніе 1-е и 2-е къ § 10-му.

§ 18) Главное Бюро Союза имѣть предметомъ своихъ занятій слѣдующее:

a) Оно ведеть всѣ административныя дѣла своего Союза.

b) Ведеть главную кассу Союза.

c) Представительствуетъ за Союзъ предъ лицами и учрежденіями какъ частными, такъ и правительственными.

д) Пріобрѣтаетъ на имя Союза потребную ему движимость и недвижимость и вообще:

е) Является главнымъ исполнительнымъ и распорядителынмъ органомъ всего Союза.

§ 19) Главное Бюро Союза собираетъ обще-союзныя общія собранія Союза или по своему усмотрѣнію, или по требованію, поданному не менѣе, какъ $\frac{1}{5}$ частью всѣхъ дѣйствительныхъ членовъ всего Союза.

§ 20) На общихъ собраніяхъ Союза решаются обще-союзныя дѣла. Въ частности вѣдѣнію общихъ собраній Союза подлежитъ:

а) Распределеніе пожертвованій, дѣлаемыхъ на имя Союза между разными его группами

б) Разсмотрѣніе и утвержденіе сметы представляемой на будущій годъ Главнымъ Бюро и утвержденіе отчета за истекшій годъ.

с) Выборъ ревизіонной и финансовой комиссій (см. ниже) и иныхъ комиссій, по усмотрѣнію общаго собранія Союза.

Примѣчаніе. При Главномъ Бюро Союза существуетъ Главный финансовый комитетъ Союза, на обязанности котораго лежить постоянная забота объ увеличеніи средствъ всего Союза путемъ, указаннымъ въ настоящемъ уставѣ.

Главный финансовый комитетъ состоить изъ предсѣдателей всѣхъ бюро, товарищей пред-

сѣдателей и тринадцати членовъ Союза, избираемыхъ на общемъ собраніи Союза.

Главному финансовому комитету Союза предоставляется право черезъ своихъ двоихъ уполномоченныхъ участвовать съ правомъ рѣшающаго голоса въ засѣданіяхъ Главнаго Бюро при порѣшеннѣ вопросовъ, относящихся къ составленію проекта сметы и проекта распределенія суммъ пожертвованныхъ Союзу между его группами:

д) Выборъ почетныхъ членовъ.

е) Измѣненіе настоящаго устава.

ф) Вопросъ о ликвидациіи Союза.

§ 21) Общія собранія союза открываются предсѣдателемъ Главнаго Бюро Союза, при чемъ, тотчасъ-же послѣ открытия, члены его избираютъ изъ среды своей предсѣдателя общаго собранія и секретаря, изъ коихъ первый предсѣдательствуетъ на собранії, а второй записываетъ протоколъ его.

Примѣчаніе. Общее собраніе Союза считается законно-состоявшимся, если на немъ присутствуетъ не менѣе тридцати процентовъ (30%) членовъ Союза. Въ случаѣ, если первое общее собраніе не состоится за неприбытіемъ достаточного числа членовъ, Главное Бюро Союза не позже, чѣмъ черезъ семь дней, послѣ несостоявшагося засѣданія собираетъ второе общее собраніе. Если и это общее собраніе не

состоится за неприбытиемъ достаточнаго числа членовъ, то Бюро такимъ же порядкомъ собираетъ третье общее собрание, которое считается законно-состоявшимъ при всякомъ числѣ явившихся членовъ.

Главное же Бюро Союза обязано, помимо годичнаго общаго собрания, которое назначается не позже 1-го апрѣля, созывать общія собрания Союза не рѣже чѣмъ по два раза въ годъ, въ каковыхъ общихъ собранияхъ Главное Бюро Союза имѣеть знакомить общее собрание Союза съ текущими дѣлами Главнаго Бюро Союза и Главнаго финансового комитета, а также и съ вопросами, съ которыми оно пожелаетъ познакомить общее собрание.

§ 22) Каждый членъ главнаго Бюро имѣеть право участвовать съ правомъ решающаго голоса въ засѣданіяхъ любой группы, а предсѣдатель Главнаго Бюро имѣеть право, помимо этого, принимать участіе также съ правомъ решающаго голоса въ засѣданіяхъ бюро каждой группы.

§ 23) Какъ засѣданія членовъ данной группы, такъ и засѣданія всего Союза могутъ быть открытыми или закрытыми. Рѣшеніе этого вопроса въ первомъ случаѣ подлежитъ компетенціи группового бюро, а во второмъ — Главнаго Бюро Союза.

§ 24) Групповое бюро обязано собирать

очередныя общія собрания не рѣже, какъ въ три мѣсяца разъ, знакомя съ текущими дѣлами бюро группы. При этомъ, каждый разъ, не позже какъ 1-го февраля, бюро данной группы созываетъ годичное общее собрание данной группы, предметомъ занятія котораго является:

- а) разсмотрѣніе и утвержденіе отчета за истекшій годъ.
- б) выборъ членовъ Бюро и кандидатовъ къ немъ.
- в) выборъ ревизіонной комиссіи.
- г) разсмотрѣніе отчета ревизіонной комиссіей.
- д) утвержденіе сметы на будущій годъ, проектъ котораго представляеть групповое бюро.
- е) разсмотрѣніе тѣхъ вопросовъ, которые будутъ предложены общему собранию группы не менѣе, какъ 25-ю членами данной группы, которое о своемъ желаніи — подвергнуть разсмотрѣнію группы возбужденный ими вопросъ, сообщаютъ бюро группы не позже, какъ за недѣлю до общаго собрания группы.

Примѣчаніе. Общія собрания, какъ группы, такъ и всего Союза собираются путемъ повѣстокъ и публикацій въ мѣстныхъ газетахъ,

ОТЧЕТНОСТЬ СОЮЗА.

§ 25) Ежегодно, не позже 1-го марта, Главное Бюро Союза составляет отчетъ дѣятельности Союза за истекшій годъ и передаетъ его на разсмотрѣніе Ревизіонной Коммиссіи, избранный на первомъ общемъ собраниіи данного года. Послѣдняя въ теченіи двухъ недѣль, събравшись съ книгами и вообще документами Союза, снабжаетъ этотъ отчетъ своими замѣчаніями и возвращаетъ его Главному Бюро, которое печатаетъ его и разсыпаетъ членамъ Союза не позже, какъ за три дня до Общаго Собранія. Отчетъ этотъ затѣмъ разматривается и утверждается ближайшимъ Общимъ Собраніемъ Союза.

Общее Собраніе Союза избираетъ изъ своего состава ревизіонную комиссію, въ составѣ семи человѣкъ, которая и обязана привести отчеты Главнаго Бюро и снабжать ихъ своими замѣчаніями.

ИМУЩЕСТВА И СРЕДСТВА СОЮЗА.

§ 26) Союзъ является юридическимъ лицомъ и, какъ таковое, имѣть право покупать и продавать движимыя и недвижимыя имущества и вообще пользоваться правами, указанными въ ст. 20 отд. I Временныхъ правилъ объ обществахъ и союзахъ 4 марта 1906 г.

§ 27) Средства Союза состоятъ изъ:

- а) Членскихъ взносовъ (см. § 5).
- б) Изъ пожертвованій:

Примѣчаніе. Пожертвованія могутъ дѣлаться или всему вообще Союзу и тогда они распредѣляются порядкомъ указаннымъ въ §. 20 пунктѣ а, Устава, или специально для нуждъ данной группы.

с) Изъ доходовъ съ вечеровъ, баловъ, концертовъ, спектаклей, гуляній, лоттарей, сборовъ и кружекъ.

д) Изъ завѣщаній дѣлаемыхъ въ пользу Союза.

§ 28) Основной фондъ каждой группы Союза образуется изъ отчислений 75% единовременныхъ трехмѣсячныхъ вступительныхъ членскихъ взносовъ, который дѣлаетъ каждый вновь вступающій въ Союзъ членъ, независимо отъ обязательства, возлагаемаго на каждого члена, вносить свои ежемѣсячные взносы начиная съ первого же мѣсяца его вступленія въ Союзъ. Остальные же 25% единовременныхъ вступительныхъ взносовъ поступаютъ въ Главную Кассу Союза и идутъ на усиленіе основного фонда всего Союза.

Помимо этого, въ Главную же Кассу Союза на усиленіе основного фонда всего Союза поступаютъ и 5% всякихъ суммъ, жертвуемыхъ Союзу безъ указанія на то, какой группѣ Союза дѣлается данное пожертвование.

§ 29) Членъ Союза, невнесшій въ теченіи трехъ мѣсяцевъ подрядъ своихъ членскихъ взносовъ, считается выбывшимъ изъ Союза и вычеркивается изъ списковъ его.

ИЗМѢНЕНІЕ УСТАВА СОЮЗА.

§ 30) Измѣненіе того, или другого параграфа настоящаго устава можетъ быть произведено лишь на общемъ собраніи Союза по постановлению большинства членовъ общаго собрания. Предложеніе измѣнить тотъ или другой параграфъ устава, вносится въ общее собраніе Главнымъ Вѣрою Союза, или по своему усмотрѣнію, или по заявлению, поданному не менѣе, какъ пятнадцатью членами Союза. Измѣненный параграфъ входитъ въ силу лишь по утвержденіи его соотвѣтствующими властями.

ЛИКВИДАЦІЯ СОЮЗА.

§ 31) Въ случаѣ пожеланія, выраженного тремя четвертями членовъ общаго собранія Союза, на разсмотрѣніе котораго будетъ поставленъ вопросъ о ликвидаціи Союза, Союзъ ликвидируетъ свои дѣла, а имущество его и капиталы передаются въ то армянское благотворительное учрежденіе, которое указано будетъ въ данномъ общемъ собраніи, причемъ учрежденіе это должно быть признаваемо закономъ.

ԱՐՄԱՆԻԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

MAL011974

